

Representantforslag 144 S

(2010–2011)

fra stortingsrepresentantene Øyvind Korsberg, Solveig Horne og Ib Thomsen

Dokument 8:144 S (2010–2011)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Øyvind Korsberg, Solveig Horne og Ib Thomsen om ny fordelingsnøkkel for tippemidlene

Til Stortinget

Bakgrunn

Forslagsstillerne viser til at det i dag er et betydelig etterslep på finansiering av nye idrettsanlegg. Anleggene må i stor grad finansieres ut fra midlene som kommer fra tippemidlene. Etterslepet er allerede i dag på om lag 2 mrd. kroner. Forslagsstillerne frykter en videre negativ utvikling knyttet til finansiering av nye idrettsanlegg dersom man ikke foretar politiske endringer i den såkalte tippennøkkelen.

Forslagsstillerne mener derfor det er nødvendig å legge til rette for en større satsing på breddeidretten gjennom de nedenstående forslagene til endringer i tippennøkkelen.

Hovedformålet med disse endringene er å legge til rette for breddeidretten i hele landet, noe som igjen vil bidra til å videreutvikle Norge som idrettsnasjon.

Norsk Tippings overskudd

Overskuddet fra Norsk Tippings ulike spilltilbud fordeles året etter opptjening. Fordelingen gjøres av sentrale myndigheter i henhold til tippennøkkelen fastsatt av Stortinget, jf. § 10 første ledd i pengespilloven.

I tabellen nedenfor kan man se utviklingen knyttet til fordeling av overskuddet for Norsk Tipping fra årene 1948 frem til i dag.

Tabell 1: Kronologisk prosentvis fordeling av Norsk Tippings overskudd

	Idrettsformål	Kulturformål	Forskning	Samfunnsnyttige og humanitære organisasjoner
1948–1967 ¹	Nedtrappende	–	Resten	–
1967–1974	35 %	–	65 %	–
1974–1987	50 %	–	50 %	–
1987–1992	67 %	–	33 %	–
1992–2005	33 %	33 %	33 %	–
2005–2009	50 %	50 %	–	–
2009–d.d.	45,5 %	36,5 %	–	18 %

¹ Idretten skulle få hele den første millionen, 80 % av den andre, 60 % av den tredje, 40 % av den fjerde og 20 % av det overskytende. Resten av overskuddet skulle tilfalle forskningsformål.

Ved kongelig resolusjon av 24. oktober 1946 ble det i medhold av lov om tipping i samband med idrettstevlinger gitt konsesjon til å danne et aksjesel-

skap med formål å drive tippevirksomhet. Selskapets netto overskudd skulle gå direkte og ubeskåret til norsk idrett og vitenskapelig forskning. Det endte

med en tippenøkkel der idretten skulle få hele den første millionen, 80 pst. av den andre, 60 pst. av den tredje, 40 pst. av den fjerde og 20 pst. av det overskytende. Resten av overskuddet skulle tilfalle forskningsformål. Nøkkelen ble laget etter et forventet overskudd på 3,5–5 mill. kroner. Allerede i 1948, det første spilleåret, ble overskuddet på 5 mill. kroner. Idretten fikk 3 mill. kroner.

Tippenøkkelen frem til i dag

Året etter var omsetningen så høy at forskningen fikk like mange penger som idretten. Tippenøkkelen ble endret i 1967, da Stortinget vedtok en opptrappingsplan som skulle gi idretten 35 pst. av overskuddet i løpet av to år. Fra 1974 ble dette tallet endret til 50 pst. Etter at Lotto ble innført i 1986, og kulturformål ble tilgodesett med 2/3 av Lotto-overskuddet, ble også fordelingsnøkkelen for selskapets ordinære overskudd endret. Fra 1987 fikk idretten 2/3 av det ordinære overskuddet, mens forskningen fikk 1/3.

I 1992 kom lov om pengespill, som bestemte at spillemidlene skulle deles likt mellom idrett, kultur og forskning, en tredel til hver. Fra 2005 ble spillemidler til forskning avvirket, og kultur og idrett fikk etter det 50 pst. hver.

Fra 2009 gjelder en ny fordelingsnøkkel. Etter gjennomføringen av automatereformen og oppstart av Norsk Tippings spillterminaldrift i 2008 omfatter tippenøkkelen også humanitære og samfunnsnyttige organisasjoner som tidligere hadde inntekter fra spillautomater. Denne nye tippenøkkelen ble vedtatt allerede i 2003, men trådte ikke i kraft før i 2009 pga. forsinkelser i forbindelser med avklaring av lovverk opp mot EØS. I denne nøkkelen går 0,5 pst. av overskuddet til arbeid mot spilleavhengighet. Deretter fordeles 18 pst. til humanitære og samfunnsnyttige organisasjoner, kulturformål får 36,5 pst. og idrettsformål får 45,5 pst.

Ny fordeling

Forslagsstillerne viser til at med utgangspunkt i Norsk Tippings overskudd for 2010, som ble på 3,2 mrd. kroner, vil et krafttak med en økning av midlene til idrettsformål opp til 64 pst. utgjøre cirka en halv mrd. kroner i økte midler årlig. En slik endring vil være et viktig bidrag til å fjerne idrettens etterslep, og

samtidig gi en ekstra anerkjennelse til idrettens rolle i norsk kulturpolitikk. Forslagsstillerne mener det er nødvendig for norsk breddeidrett med en endring av tippenøkkelen, da dette er selve fundamentet for Norge som idrettsnasjon. Stolte idrettsøyeblikk er viktig for både nasjonens selvfølelse og Norges anseelse og reklameverdi internasjonalt. En storstilt satsing på breddeidretten er en forutsetning for at Norge skal lykkes i toppidretten. Det er derfor viktig å legge til rette for breddeidrettens fremtid, slik at både toppidretten og Norge som samfunn kan høste de enorme gevinstene dette medfører.

Forslagsstillerne vil videre vise til dette forslagens betydning for norsk kulturliv. For det første forutsettes det i forslaget at barne- og ungdomskulturen skal prioriteres ved tildeling av kulturmidler gjennom tippenøkkelen. Samtidig må 100 pst. av tippemidlene fordeles utenom statsbudsjettet, slik at midlene går direkte til det de er tiltenkt. På denne bakgrunn mener forslagsstillerne den totale potten til fordeling for idrett og kultur vil øke.

Forslagsstillerne viser for øvrig til debatt og vedtak på Arbeiderpartiets landsmøte i april 2011, som er helt i tråd med dette forslaget.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

I

Stortinget ber regjeringen fremme sak om at ny fordelingsnøkkel for tippemidlene skal innebære en fordeling hvor 64 pst. går til idrettsformål, 18 pst. til kulturformål og 18 pst. til samfunnsnyttige eller humanitære organisasjoner som ikke er tilknyttet Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité.

II

Stortinget ber regjeringen fremme forslag om nødvendige lovendringer for å sikre at 100 pst. av tippemidlene skal gå rett til kultur og idrett, og ikke fordeles via statsbudsjettet.

5. mai 2011